

Панасенко В.О. студентка II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Бучковська В.І., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПІДГОТОВКА ДО ЗГОДОВУВАННЯ ГРУБИХ КОРМІВ

Кормами називають продукти рослинного і тваринного походження та промислового синтезу, придатні для годівлі сільськогосподарських тварин. Вони повинні бути нешкідливими для здоров'я та добре поїдатися тваринами.

Корми рослинного походження є основними, інші – доповнюють раціон за вмістом компонентів, що підвищують його біологічну цінність і поліпшують використання поживних речовин.

Основні джерела, звідки надходять корми – це польове кормовиробництво, природні сіножаті та пасовища, підприємства переробної промисловості.

Грубі корми (сіно, сінаж, солома, полова, стрижні кукурудзяних качанів, кошики соняшника, гілковий корм, лузга деяких культур тощо.) посідають значне місце у кормовій базі. Їх використовують переважно в зимовий період. Цінність цих кормів у годівлі тварин велика. Високий вміст клітковини у них надає раціоном певного об'єму, нормалізує роботу шлунково-кишкового тракту, сприяє кращому виділенню травних соків. Особливо велике значення мають грубі корми для жуйних. Вони забезпечують інтенсивний перебіг бродильних процесів у передшлунках завдяки інтенсивному розвитку мікроорганізмів, за допомогою яких відбувається біосинтез мікробного білка, амінокислот, вітамінів групи В, легких жирних кислот.

Сіно отримують висушуванням скошених трав до вологості 15-17% у польових умовах або штучним способом за допомогою спеціальних агрегатів. Сіно можна подрібнювати, так воно краще поїдається тваринами і можна механізувати процеси роздавання, змішувати його з іншими кормами також можна його пресувати брикетувати. Наприклад кролики залюбки поїдають сіно у натуральному стані. А грубе сіно найкраще подрібнити (отримати різку), запарити і давати в суміші з висівками, макухою.

Солома – залишки дозрілих злаково-бобових зернових культур після їх обмолоту. У залежності від рослин, із яких її отримано, розрізняють солому бобову та злакову (яру та озиму). Внаслідок низької поживності солому використовують як баластний корм для надання раціоном потрібного об'єму та підтримання нормальних процесів травлення у жуйних при згодовуванні водянистих і гранульованих кормів.

Розроблено багато способів підготовки соломи до згодовування, їх можна розподілити на три групи: фізико-механічні – подрібнення, запарювання, заварювання, здобрювання, гранулювання, екструджування, автоклавування; біологічні – самозігрівання, силосування, дріжджування, обробка ферментними препаратами; хімічні – вапнування, кальцинування, обробка лугами, кислотами та ін.

Фізичні методи обробки соломи перед використанням сприяють кращому її поїданню і суттєво не впливають на енергетичну цінність. Обробка хімічними й термічними способами підвищує перетравність і в 1,5-2 рази поживність соломи. Під дією лугів і кислот відбуваються зміни в її структурі – порушуються зв'язки целюлози з інкрустуваними речовинами, розчиняються пектинові речовини, частково лігнін. Це дає можливість ферментам травних соків проникати до вмісту клітин.

Сировиною для отримання гілкового корму служать: зелені гілки і вершини (діаметр до 1,5 см, довжина 30-50 см) листяних дерев – берези, осики, липи, тополі, клена, ясена, вільхи, ліщини, в'яза. Для кращого поїдання висушені гілки перед згодовуванням подрібнюють. Подрібнений гілковий корм перед згодовуванням можна запарювати.

Стрижні кукурудзяних качанів. Підготовка стрижнів до згодовування полягає в подрібненні їх до стану висівок. Згодовувати їх доцільно у суміші з соковитими і концентрованими кормами та мелясою. Здобрювати також можна коренебутьбоплодами, жомом, бардою, пивною дробиною з розрахунку на 1 ц стрижнів 0,5-1 добре подрібненого соковитого корму.

Соняшник – цінна олійна культура. Зелений соняшник нерідко використовують для годівлі тварин і приготування силосу. Обмолочені кошики в невеликій кількості можна згодовувати жуйних тварин. Кошики згодовують подрібненими до борошна в суміші з іншими кормами.

УДК 636.085:086.2/.3

Полук Б. В., студентка III курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Бучковська В.І., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕЛЕНИХ КОРМІВ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В РАЦІОНАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

Зелені корми – це трава природних кормових угідь, сіяних пасовищ і посівних рослин, а також гичка коренеплодів. Вони становлять основу літнього раціону великої рогатої худоби, овець, кіз, коней, кролів, а також є цінним додатковим кормом для свиней і птиці. Зелені також є сировиною для приготування консервованих (сіна, сінажу, силосу, сінного і трав'яного борошна) кормів. Постачання зелених кормів повинно бути організовано за принципом зеленого конвеєра, який являє собою систему безперерійного надходження зелених кормів для годівлі тварин протягом літнього періоду та заготівлі потрібної кількості консервованих кормів.

З бобових найціннішими є люцерна, конюшина, еспарцет, горох, вика; із злакових – костриця лучна, стоколос безостий, грятistica збірна, тимофіївка лучна, кукурудза, сорго, суданка, озиме жито; з капустяних – ріпак, кормова капуста. При згодовуванні худобі великої кількості зеленої маси бобових у 1,5 рази зростає рівень надходження в її організм протеїну, що є причиною порушення цукро-протеїнового співвідношення. Злакові трави багаті на цукор.